

Міністерство освіти і науки України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Україна)
Навчально-науковий інститут фінансів,
економіки, управління та права
Полтавський науково-дослідний експертно-криміналістичний
центр МВС України

Державна установа «Інститут економіки та прогнозування Національної
академії наук України» (Україна)

Сумський державний університет (Україна)

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна (Україна)

Національний університет харчових технологій (Україна)

Hochschule Burgenland. University of Applied Sciences (Австрія)

Jagiellonian University (Польща)

СУЧАСНА ЕКОНОМІЧНА НАУКА: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА

Матеріали XV Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції з міжнародною участю
12 листопада 2025 року

Полтава 2025

Показник	Значення / Опис
Плани збільшити персонал у 2024 р.	44,5% представників малого бізнесу
Визнання людських ресурсів ключовими для відновлення після війни	83,3% респондентів

Повномасштабне вторгнення суттєво погіршило фінансовий стан бізнесу. Якщо до 2022 року лише 22,3% підприємств оцінювали свої фінанси як задовільні або погані, то наприкінці 2023 року цей показник зріс до 78,1%.

Під час активної фази вторгнення майже 66% підприємств були змушені повністю або частково зупинити діяльність. Лише 36,5% компаній продовжували працювати без перерв. При цьому 6% бізнесів були змушені призупинити роботу більш ніж на рік.

Рівень завантаження підприємств, який у 2022 році впав із 72,4% до 45,7%, нині поступово відновлюється та досягає 56% від довоєнних можливостей. 25,7% компаній зафіксували зростання обсягів робіт у доларовому еквіваленті порівняно з 2022 роком. 21,6% підприємств виконали заплановані показники за 2023 рік. 42,7% бізнесів завершили 2023 рік із гіршими фінансовими результатами, ніж у 2022 році [2].

Література

1. Market K. Y. Малий бізнес України у 2024. *Дослідження ринку та конкурентний аналіз*. – URL: <https://blog.youcontrol.market/malii-biznies-ukrayini-u-2024/> (дата звернення: 05.11.2025).

2. Опитування підприємців малого та середнього бізнесу в Україні. *European Business Association*. Київ, 2024. – URL: <https://eba.com.ua> (дата звернення: 05.11.2025).

УДК 330.4: 215.2

Міняйленко І.В., к.е.н., доцент
Кубрак Н.С., магістрант
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Архіпова А., здобувачка
Університет прикладних наук Бургенланду, Австрія

УПРАВЛІННЯ ДАНИМИ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ БІЗНЕС-АНАЛІТИКИ

У сучасних умовах розвитку цифрової економіки управління даними набуває стратегічного значення для забезпечення конкурентоспроможності бізнесу. Інформаційні ресурси перетворюються на ключовий актив

підприємств, а ефективне використання даних стає основою прийняття управлінських рішень, планування та оцінювання результативності діяльності. Бізнес-аналітика відіграє центральну роль у цьому процесі, забезпечуючи трансформацію великих обсягів інформації у практичні рекомендації та прогностичні моделі розвитку підприємства [1].

Зростання обсягів даних, поява нових джерел інформації, розвиток штучного інтелекту, машинного навчання та автоматизованих систем управління створюють нові можливості для підвищення ефективності бізнесу. Водночас ці процеси супроводжуються серйозними викликами, серед яких — проблема якості даних, уніфікації форматів, інтеграції між відомчими базами та забезпечення безпеки інформаційних потоків. Ефективне управління даними сьогодні вимагає комплексного підходу, який поєднує технологічні рішення з організаційними змінами на рівні корпоративної культури [2].

У межах цифрової економіки особливе значення набуває формування системи управління даними, заснованої на принципах прозорості, актуальності та доступності інформації. Ці принципи забезпечують побудову бізнес-процесів, у яких аналітика даних стає не допоміжним інструментом, а основою стратегічного управління. Використання аналітичних платформ Business Intelligence, Data Science та хмарних сервісів дозволяє підприємствам оперативно аналізувати показники ефективності, моделювати сценарії розвитку та прогнозувати ризики. Завдяки цьому управлінські рішення ґрунтуються не на інтуїції, а на доказовій, кількісно підтвердженій інформації [1; 3].

Важливим аспектом є поява нових ролей у сфері бізнес-аналітики: аналітик даних, інженер даних, фахівець з обробки великих масивів інформації (*Big Data Engineer*). Такі спеціалісти стають невід'ємною частиною управлінських команд, адже саме вони відповідають за інтеграцію джерел даних, розроблення алгоритмів аналітики та забезпечення точності звітності. Водночас проблема кадрового забезпечення залишається актуальною — ринок праці відчуває дефіцит фахівців, здатних поєднувати технічні навички з економічним мисленням [2].

Не менш суттєвими є питання кібербезпеки та етичності використання даних. Розвиток цифрової економіки створює передумови для накопичення величезних масивів персональної та комерційної інформації, що вимагає посилення механізмів захисту. Порушення конфіденційності може призвести до репутаційних ризиків і втрати довіри клієнтів. Саме тому у системі управління даними необхідно враховувати міжнародні стандарти захисту, а також формувати політику етичного використання інформації на рівні корпоративного управління [3].

Ключовим напрямом розвитку бізнес-аналітики стає автоматизація процесів збору та аналізу даних із використанням технологій штучного інтелекту. Інтелектуальні системи дозволяють підвищити точність прогнозування, оптимізувати управлінські рішення та забезпечити гнучкість бізнес-процесів. Підприємства, що впроваджують такі підходи, отримують конкурентні переваги за рахунок швидшого реагування на зміни ринку,

адаптації продуктів і послуг до індивідуальних потреб клієнтів та мінімізації ризиків [1; 2].

Перспективи розвитку управління даними тісно пов'язані із цифровою трансформацією бізнес-моделей. Цифрові платформи, екосистеми, інтегровані аналітичні рішення створюють нові можливості для об'єднання бізнес-процесів, взаємодії між компаніями та клієнтами, а також для формування нових форматів створення вартості. Бізнес-аналітика поступово стає стратегічним елементом корпоративного управління, оскільки забезпечує адаптацію організацій до змін зовнішнього середовища. Водночас важливо підвищувати цифрову грамотність персоналу та сприяти розвитку культури роботи з даними, щоб аналітичні інструменти реально підтримували прийняття ефективних управлінських рішень [3].

Таким чином, ефективне управління даними в умовах цифрової економіки є одним із ключових чинників сталого розвитку підприємств. Бізнес-аналітика виступає фундаментом для цифрової трансформації, створюючи передумови для підвищення продуктивності, зниження операційних ризиків та забезпечення стратегічної гнучкості. У майбутньому саме здатність організацій збирати, аналізувати та використовувати дані визначатиме їхню конкурентоспроможність у глобальному цифровому середовищі [1;3].

Література

1. Дуляба Н. І. Виклики цифрової трансформації бізнес-структур в умовах розвитку 4D-індустрії. *Бізнес Інформ*. 2023. № 3. С. 72–78.
2. Іонін Є. Є., Прісіч А. В. Впровадження цифрового управління в бізнесі: виклики, етапи та ефективні практики. *Економічний форум*. 2025. № 2. С. 115–123.
3. Реслер М. В., Лінтур І. В., Цигак О. Цифрова економіка: виклики та можливості. *Ефективна економіка*. 2024. № 12. С. 58–64.

УДК 334.012.64: 338.24

Папка В.С., магістрант
Міняйленко І.В., к.е.н., доцент
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

РОЗВИТОК МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВИКЛИКІВ

У сучасних умовах глобальної нестабільності, зумовленої воєнними діями, економічною кризою та зміною світових ринків, розвиток малого та середнього бізнесу (МСБ) в Україні набуває особливої актуальності. Саме цей сектор є основою формування ринкової економіки, створення робочих місць та забезпечення фінансової стійкості регіонів.